

קידושין

עניין: כופין אותו עד שיאמר רוצה אני

רמב"ם פ"ב מהלכות גירושין ה"כ

העכו"ם מעצמן אנסוהו עד שכתב הואיל והדין נותן שיכתוב הרי זה גט פסול. ולמה לא במל גט זה שהרי הוא אנוס בין ביד עכו"ם בין ביד ישראל. שאין אומרים אנוס אלא למו שנלחץ ונדחק לעשות דבר שאינו מחוייב בו מן התורה כגון מי שהוכה עד שמכר או עד שנתן. אבל מי שתקפו יצרו הרע לבטל מצוה או לעשות עבירה והוכה עד שעשה דבר שחייב לעשותו או עד שנתרחק מדבר האסור לעשותו אין זה אנוס ממנו אלא הוא אנוס עצמו בדעתו הרעה. לפיכך זה שאינו רוצה לגרש מאחר שהוא רוצה להיות מישראל ורוצה הוא לעשות כל המצוות ולהתרחק מן העבירות ויצרו הוא שתקפו וכיון שהוכה עד שתשש יצרו ואמר רוצה אני כבר גרש לרצונו. לא היה הדין נותן שכופין אותו לגרש

נפש החיים שער א' פי"ח

(* **הגה"ה** [ב] היינו רצון הפנימי המכתיר נפש מישראל מצד היראה ⁽¹⁾ אינה נפסקת לעולם: ועיין רמב"ם סוף פרק ב' מהלכות גירושין בדין גט מעושה, עד שיאמר רוצה אני, שהגט כשר אם הדין נותן שכופין אותו לגרש. ופי' שם הטעם, דלא מקרי אנוס, כיון שאמיתת רצונו ⁽²⁾ לעשות כל המצוות אלא שיצרו הוא שתקפו, וכיון שהוכה עד שתשש יצרו ואמר רוצה אני, כבר גירש לרצונו, עיין שם לשונו הקדוש ⁽³⁾.)

מי השילוח משלי

(י) שפתי לדיק ידעון רלון, היינו ע"ד שאמרי חז"ל כופין אותו עד שיאמר רוצה אני, פי' ע"י דבורו מכניס הרלון ג"כ בלבו, וזהו שפתי לדיק פי' מה שמדבר משפה ולחץ בעבור שלבו עדיין אינו מצורר לזה מועיל לו לצרר את לבו לרלון בלב שלם, למשל כשנימח כעם בלבו ⁽⁴⁾

מי השילוח ח"ב פרשת יתרו

וזה בחי'ה בגנו' (ראש הכנה ו.) כופין אותו עד שיאמר רוצה אני ואף שזה נראה כהונס והקרבת לדין להיות לרלונו, חכן יפן שלפני השי"ת נהגלה מעמקי כלב שרולט בעומק הלב ליתן הקרבן, אך על הלבוש יש לו מניעות, הבל כהבר יאמר גם בשפתיו הרי צרו כהוכו ופיו ועימק לבו שייס זה נקרא לרלונו :

שפת אמת כי תצא תרמ"א

בפסוק מולא שפתיך תסמור כו' ועשית כו' אזהרה לב"ד שיעשוך. כופין אותו עד שיאמר רוצה אני. וצוודאי לאו דווקא על הדין מוטל דבר זה רק שהאדם עלונו יכופ א"ע ע"י היגיעה צחורה ⁽⁵⁾ ותפלה שהדברים אלו היולחין ון הלב הם נוככיעים הגוף. לכן נולוון בכל יום לקבל צפה ענו"ש ועול מלוח. גם הוא הצטחה ועשית שצוודאי לריך כל אדם להחונין כי כל הקצלות שנוקבלין על עלמוינו בכל יום צוודאי יעשו פירות אס וייד אס לאחר זנון כי גם מלמעלה כופין את האדם החפן באונת להטות הלב אליו ית' כנוו שנוקשין וכופ את ילרינו. וכמו שה" ⁽⁶⁾